

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1138
Tarih : 03.12.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Demokratik ülkelerdeki seçim barajlarının incelenmesi ve Türkiye'de bulunan seçim barajının da bu bağlamda düşürülmesi ile ilgili Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105 'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Seçim barajı, siyasi partilerin parlamentoda temsil hakkı elde etmesi için, ulusal veya yerel düzeyde toplam geçerli oyların belli bir yüzdesini almalarını zorunlu kılan düzenlemedir. Bu düzenleme, küçük partilerin parlamentoya girmesini engellemekte, diğer bir deyişle belli bir sayının altında kalan toplumsal grupların ekonomik, siyasal, kültürel vs. talep ve beklentilerinin parlamentoda temsiline imkân vermemektedir.³ Böyle bir düzenlemenin gerekçesi, parlamentoda yer alacak parti sayısını düşük tutarak hükümetlerin kurulmasını kolaylaştırmak ve böylece siyasi istikrarı sağlamaktır.

R. Kent Weaver'in belirttiği üzere "Seçim sonuçlarını belirleyen, sadece halkın oyları değil, aynı zamanda uygulanan kurallardır."¹ Seçim barajları, bu kurallar arasında seçim sonuçlarını ciddi biçimde etkileyen araçlar olarak ön plana çıkmaktadır.

Seçim barajının düşürülmesi ile ilgili tartışmalar son günlerde Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç'ın bir değerlendirmesi ile tekrar gündeme gelmiş ve 2015 Genel Seçimler öncesi tartışılmaya başlanmıştır.

Çoğunluğu Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyadaki birçok ülke incelendiğinde Türkiye'deki barajların dünyada da en yüksek barajlardan olduğu görülmektedir.

İngiltere, Belarus ve Fransa'da seçim barajı yok, çoğunluk sistemi bulunmaktadır.

Portekiz, Malta, Lüksemburg, Bosna Hersek, Makedonya, İrlanda, Finlandiya ve İsviçre'de seçim barajı %0'dır.

Hollanda'da %0.67'dir.

Danimarka, İsrail ve Filipinler'de %2'dir.

Arnavutluk'ta %2,5'tur.

İspanya, Arjantin, Yunanistan, Montenegro ve Ukrayna'da %3'tür.

Avustralya, Bulgaristan, Norveç, Slovenya ve İsveç'te %4'tür.

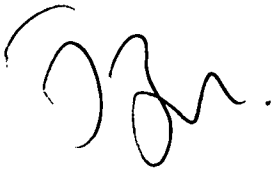
Belçika, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Macaristan, İzlanda, İtalya, Letonya, KKTC, Litvanya, Polonya, Romanya, Gürcistan, Sırbistan, Slovakya ve Moldova'da %5'tir.

Rusya'da %7'dir. Türkiye'de de %10 seçim barajı bulunmaktadır.

Seçim barajının demokratik ülkelerde olduğu gibi daha düşük seviyelerde olması gerekmektedir. Ülkede istikrar uğruna temsilde adaletin önüne geçilmemelidir.

1. Pervin BULDAN
HDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
HDP Bingöl Milletvekili

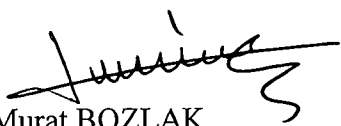
3. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

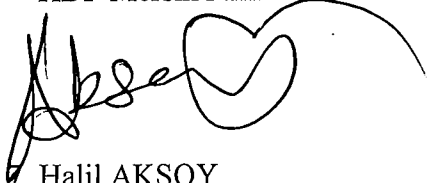
4. Sebahat TUNCEL
HDP İstanbul Milletvekili

5. Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP Mersin Milletvekili

6. Murat BOZLAK
HDP Adana Milletvekili

7. Halil AKSOY
HDP Ağrı Milletvekili

8. Ayla AKAT ATA
HDP Batman Milletvekili

9. Bengi YILDIZ
HDP Batman Milletvekili

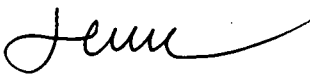
10. Hüsamettin ZENDERLIOĞLU
HDP Bitlis Milletvekili

12. Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

14. Adil ZOZANI
HDP Hakkari milletvekili

15. Esat CANAN
HDP Hakkari milletvekili

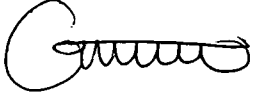
16. A. Levent TÜZEL
HDP İstanbul milletvekili

17. Mülkiye BIRTANE
HDP Kars Milletvekili

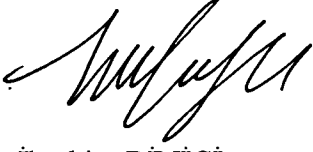
18. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

19. Gülser YILDIRIM
HDP Mardin milletvekili

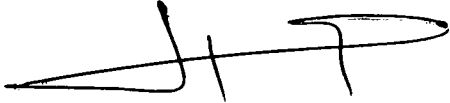
20. Demir ÇELİK
HDP Muş Milletvekili

21. İbrahim BİNİCİ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

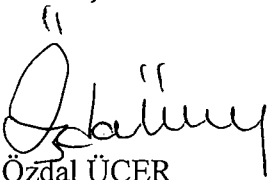
23. Hasip KAPLAN
HDP Şırnak Milletvekili

24. Selma IRMAK
HDP Şırnak Milletvekili

25. Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

26. Özdal ÜÇER
HDP Van Milletvekili

27. Nazmi GÜR
HDP Van milletvekili

28. Leyla ZANA
Diyarbakır Milletvekili

29. Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili

30. Kemal AKTAŞ
Van Milletvekili